

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

**«ΠΟΙΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2008/99/ΕΚ
– ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ – ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ
2008/98/ΕΚ – ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ»**

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 19 Ιανουαρίου 2012 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση το ν/σ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με θέμα: «Ποινική προστασία του Περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από την κα Μαργαρίτα Ζούλοβιτς, την κα Ζωή Λαναρά και τον κ. Παναγιώτη Πεβερέτο.

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. Π. Πεβερέτος, Αντιπρόεδρος Ο.Κ.Ε.. Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες η κα Χριστίνα Θεοχάρη και οι κ.κ. Κώστας Συμεωνίδας και Κίμων Χατζημπίρος. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε η Δρ Αφροδίτη Μακρυγιάννη, επιστημονική σύμβουλος της Ο.Κ.Ε., η οποία είχε τον επιστημονικό συντονισμό της γνωμοδότησης και επιστημονική στήριξη παρείχε η κα Δήμητρα Λαμπροπούλου, Οικονομολόγος.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε δυο (2) συνεδριάσεις ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίασή της στις 27 Ιανουαρίου 2012.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., αφού ολοκλήρωσε την συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της 27^{ης} Ιανουαρίου 2012, διατύπωσε την υπ' αριθ. 272 Γνώμη της.

Περίληψη

Με το παρόν Σχ/Ν έρχεται η χώρα μας να ενσωματώσει με καθυστέρηση στο εθνικό δίκαιο την Οδηγία-Πλαίσιο 98/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τα απόβλητα». Η συγκεκριμένη Οδηγία θεσπίζει μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας εμποδίζοντας ή μειώνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις της παραγωγής και της διαχείρισης αποβλήτων, περιορίζοντας τον συνολικό αντίκτυπο της χρήσης των φυσικών πόρων και βελτιώνοντας την αποδοτικότητά τους. Επιπρόσθετα στο παρόν Σχ/Ν περιλαμβάνονται και πολλές άλλες διατάξεις που αφορούν σε διάφορα νομοθετήματα αρμοδιότητας του ΥΠΕΚΑ .

Στο πλαίσιο της Γενικής Αξιολόγησης αναφέρεται η μακρά «νομοθετική ιστορία» για την ποινική θωράκιση της προστασίας του περιβάλλοντος που διαθέτει η χώρα μας (άρθρο 28 του Νόμου 1650/86 για την Προστασία του Περιβάλλοντος κατ' επιταγή του Άρθρου 24 του Συντάγματος του 1975). Στο εθνικό σύστημα της ποινικής προστασίας του περιβάλλοντος περιλαμβάνεται μεγαλύτερο εύρος νομοθετικών πράξεων από αυτό που προβλέπει η Οδηγία ως υποχρεωτικό για τα Κράτη μέλη. Πρόκειται για πρωτοποριακές ρυθμίσεις σε σχέση με το αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής προστασίας που ίσχυε ή ισχύει σε άλλα Κ-Μ.

Τα αποτελέσματα όμως αυτού του νομικού οπλοστασίου δυστυχώς είναι πενιχρά. Το αποδεικνύουν περιοχές της χώρας όπου τόσο το περιβάλλον όσο και η δημόσια υγεία έχουν εκτεθεί σε κινδύνους, λόγω της μη εφαρμογής αυτού του τόσο περιεκτικού πλαισίου και της συνεπακόλουθης ατιμωρησίας. Επομένως το πρόβλημα δεν είναι το ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο, αλλά η έλλειψη πολιτικής βούλησης για την άμεση και πιστή εφαρμογή του. Η προσαρμογή στην Κοινοτική Οδηγία αποτελεί υποχρέωση της χώρας έναντι της Ε.Ε. και πρέπει να γίνει. Όμως πραγματική αξία θα έχει μόνο στο βαθμό που αυτή θα εφαρμοσθεί στην πράξη.

Οσον αφορά τώρα ειδικότερα το υπό αξιολόγηση Σχ/Ν διαπιστώθηκε ότι αυτό αποτελεί άθροισμα περιβαλλοντικών διατάξεων, χωρίς ενιαίο υπόβαθρο συνεκτικής περιβαλλοντικής πολιτικής. Πρόβλημα που έχει διαπιστωθεί σε άλλα σχετικά νομοθετήματα για τα οποία έχει γνωμοδοτήσει η ΟΚΕ κατά το παρελθόν. Το μόνο ζήτημα για το οποίο υπάρχει σαφής άξονας είναι η διαχείριση των αποβλήτων η οποία όμως προωθείται μόνο μέσω εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων. Για

το σχετικό ζήτημα η ΟΚΕ επισημαίνει ότι είναι αναγκαία η ορθή μεταφορά των προβλέψεων της Οδηγίας για υποχρεωτική χωριστή συλλογή των απορριμμάτων στην πηγή, ώστε να προωθηθεί η οικονομική και οικολογικά ασφαλής διαχείριση των απορριμμάτων.

Επίσης διαπιστώθηκε ότι στο Σχ/Ν, επιπλέον των ρυθμίσεων της Οδηγίας υπάρχει προσθήκη ρυθμιστικών διατάξεων οι οποίες επιβάλλουν, χωρίς λόγο περιορισμούς στη λειτουργία των επιχειρήσεων, βιομηχανικών και άλλων. Οσον αφορά δε το περιεχόμενο των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και της διαδικασίας αδειοδότησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων προσεγγίζονται με συνοπτικό και πρόχειρο τρόπο. Βασική παρατήρηση επομένως είναι ότι θα πρέπει να παραληφθεί από το ρυθμιστικό πεδίο του παρόντος Σχ/Ν ο προσδιορισμός του περιεχομένου τους και θα πρέπει να αντιμετωπιστεί χωριστά, λαμβάνοντας υπόψη συνολικά όλα τα στάδια επιχειρηματικής αδειοδότησης.

Αναφορικά τώρα με τις κατ' άρθρον παρατηρήσεις, οι σημαντικότερες επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

Πρώτον σε διάφορα άρθρα όπως στο άρθρο και στο Άρθρο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που δίνουν προτεραιότητα διαχείρισης στις εγκαταστάσεις ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων.

Η ΟΚΕ επεσήμανε ότι η χώρα υποχρεούται να προωθήσει την διαλογή στην πηγή και στον βαθμό που δεν αποδίδει πλήρως η μέθοδος αυτή να διαθέτει και εγκαταστάσεις ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων.

Δεύτερον, με τον τρόπο που είναι διατυπωμένο το άρθρο 27 αντί να πάμε σαν χώρα υποχρεωτικά για χωριστή συλλογή στην πηγή, του χαρτιού, μετάλλου, πλαστικού και γυαλιού μέχρι το 2015, απλώς «ενθαρρύνουμε» τη χωριστή συλλογή. Έτσι ουσιαστικά πριμοδοτούμε την σύμμεικτη διαχείριση αποβλήτων σε πολύ ακριβότερες μονάδες και εργοστάσια με τις παρεπόμενες κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.

Τρίτον, στο άρθρο 35 εκφράζεται έντονα η διαφωνία της ΟΚΕ για την κατάργηση της απαίτησης της ΚΥΑ 107017/06 να υπόκεινται σε διαδικασία έγκρισης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων το περιεχόμενο του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και εκείνο των ειδικών ρευμάτων, την στιγμή που αποτελεί θεσμική υποχρέωση της χώρας στο Ευρωπαϊκό και Εθνικό Δίκαιο.

Τέταρτον, στο Άρθρο 41 οι στόχοι που τίθενται είναι υπερβολικά χαμηλοί. Οι στόχοι αυτοί μπορούν να διπλασιαστούν, αρκεί να καταγραφούν τα δεδομένα που αφορούν στην υφιστάμενη χωριστή συλλογή, που γίνεται από τα νοικοκυριά και δεν έχει καταγραφεί επίσημα, και να υλοποιηθούν κατ' ελάχιστο τα προγραμματισμένα σχετικά έργα.

Πέμπτο, στο άρθρο 43 η ΟΚΕ προτείνει το Ειδικό τέλος Ταφής να εφαρμόζεται και σε οποιονδήποτε άλλο κωδικό του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (εκτός από αυτούς που αναφέρονται), εάν και εφόσον έχουν διαμορφωθεί οι προϋποθέσεις επεξεργασίας. Σε αντίθετη περίπτωση επισημάνθηκε ο μεγάλος κίνδυνος μετακύλισης του κόστους στον πολίτη, χωρίς την αντίστοιχη ανταποδοτικότητα.

Επίσης προτείνεται το Ειδικό Τέλος Ταφής να αξιοποιείται από το Πράσινο Ταμείο για την περιβαλλοντική και κοινωνική αναβάθμιση των περιοχών που βρίσκονται οι ΧΥΤΑ..

Τέλος, σοβαρές αντιρρήσεις εκφράστηκαν και για το άρθρο 57 που επιτρέπει την υλοποίηση έργων ανάκτησης και διαχείρισης αποβλήτων χωρίς περιβαλλοντική αδειοδότηση, αλλά και κατά παρέκκλιση του εγκεκριμένου Περιφερειακού Σχεδιασμού. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι η ένταξη των νέων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων θα πρέπει να γίνεται μέσα από επικαιροποίηση του ΠΕΣΔΑ και όχι κατά παρέκκλιση.

Συνοπτική Παρουσίαση Σχ/Ν

Το παρόν Σχέδιο Νόμου έχει τίτλο «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ- Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» και διακρίνεται σε τέσσερις Ενότητες.

Στην **Ενότητα Α΄** του προτεινόμενου σχεδίου περιλαμβάνονται οι διατάξεις των άρθρων 2-9 με τις οποίες εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2008 «σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω ποινικού δικαίου».

Το Πρώτο Μέρος της Ενότητας Α΄ περιλαμβάνει το άρθρο 2, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 2 Οδηγίας 2008/99/ΕΚ όπου ορίζονται βασικές έννοιες.

Το Δεύτερο Μέρος της Ενότητας Α΄ έχει τίτλο «Εθνικά Μέτρα Εφαρμογής της Οδηγίας 2008/99/ΕΚ» και περιλαμβάνει τα άρθρα 3-9 σε αντιστοιχία με τα άρθρα της **Οδηγίας 2008/99/ΕΚ**.

Το άρθρο 3 (άρθρο 3 Οδηγίας 2008/99/ΕΚ) προσδιορίζει τα αδικήματα.

Το άρθρο 4 (άρθρο 6 Οδηγίας 2008/99/ΕΚ) αφορά στην ευθύνη των νομικών προσώπων.

Το άρθρο 5 (άρθρο 7 Οδηγίας 2008/99/ΕΚ) ορίζει τις κυρώσεις κατά νομικών προσώπων.

Με το άρθρο 6 προστίθενται ορισμένες παραβάσεις στην έννοια του όρου «παράνομη» όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του παρόντος σχεδίου νόμου.

Το άρθρο 7 τροποποιεί τον ν. 1650/1986 (Α΄160) «Για την προστασία του περιβάλλοντος».

Με το άρθρο 8 τροποποιούνται οι ποινικές διατάξεις.

Το άρθρο 9 περιλαμβάνει ορισμένες ειδικές δικονομικές διατάξεις.

Η **Ενότητα Β΄** του προτεινόμενου σχεδίου νόμου συμπεριλαμβάνει τις διατάξεις των άρθρων 10-48 με τις οποίες ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία πλαίσιο 2008/98/ΕΚ «για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων Οδηγιών» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008.

Ειδικότερα, τα άρθρα 10-48 της Ενότητας Β΄ του παρόντος Σχ/Ν είναι κατανεμημένα σε έξι μέρη και αντιστοιχούν στα άρθρα της **Οδηγίας 2008/98/ΕΚ**.

Το Μέρος Α' της Ενότητας Β' περιλαμβάνει τα άρθρα 10-23.

Το άρθρο 10 (άρθρο 2 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) προσδιορίζει τις εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής.

Στο άρθρο 11 (άρθρο 3 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) δίνονται οι Ορισμοί.

Το άρθρο 12 (άρθρο 5 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αναφέρεται στα Υποπροϊόντα.

Το άρθρο 13 (άρθρο 6 και 7 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αφορά στον Αποχαρακτηρισμό των αποβλήτων και στον Κατάλογο Αποβλήτων.

Το άρθρο 14 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αναφέρεται στην προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Το άρθρο 15 (άρθρο 14 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αφορά στο Κόστος

Το άρθρο 16 (άρθρο 16 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) ορίζει τις Αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας.

Το άρθρο 17 (άρθρο 19 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) προσδιορίζει την Σήμανση επικίνδυνων αποβλήτων.

Το άρθρο 18 (άρθρο 20 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αναφέρεται στα επικίνδυνα απόβλητα παραγόμενα από νοικοκυριά.

Το άρθρο 19 (άρθρο 34 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αφορά στις επιθεωρήσεις – έλεγχοι.

Το άρθρο 20 (άρθρο 35 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) θεσπίζει την τήρηση αρχείων – μητρώων.

Το άρθρο 21 (άρθρο 37 της Οδηγίας) αναφέρεται στην υποβολή εκθέσεων και στην αναθεώρηση.

Το άρθρο 22 (άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) προσδιορίζει τα Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων.

Το άρθρο 23 (άρθρο 29 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) παρουσιάζει τα Προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.

Το Μέρος Β' της Ενότητας Β' έχει τίτλο «Βασικές Αρχές – Κατευθύνσεις – Στόχοι» και περιλαμβάνει τα άρθρα 24-34.

Το άρθρο 24 (άρθρο 15 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αναφέρεται στην ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων

Το άρθρο 25 (άρθρο 8 της Οδηγίας) αφορά στην διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού.

Το άρθρο 26 (άρθρο 10 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αφορά στην ανάκτηση των αποβλήτων.

Το άρθρο 27 (άρθρο 11 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) προσδιορίζει την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των αποβλήτων.

Το άρθρο 28 (άρθρο 12 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αφορά στην διάθεση των αποβλήτων σε περίπτωση που αυτά δεν υποβληθούν σε εργασίες ανάκτησης.

Το άρθρο 29 (άρθρο 4 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και παρ. 2 του άρθρου 36) παρουσιάζει την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων.

Με το άρθρο 30 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) απαγορεύεται η ανάμειξη επικίνδυνων αποβλήτων.

Με το άρθρο 31 (άρθρο 21 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) απαγορεύεται η διασυνοριακή αποστολή αποβλήτων ελαίων.

Με το άρθρο 32 (άρθρο 31 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) διασφαλίζεται η συμμετοχή του κοινού με την ανάρτηση σε διαδικτυακό τόπο των σχεδίων για την διαχείριση αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.

Το άρθρο 33 (άρθρο 32 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αφορά στην συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ή με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τα σχέδια για την διαχείριση αποβλήτων και τα προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.

Το άρθρο 34 (άρθρο 33 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αναφέρεται στις Πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή.

Το Μέρος Γ' της Ενότητας Β' έχει τίτλο «Εθνικά Μέτρα Εφαρμογής της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ» και συμπεριλαμβάνει τα άρθρα 35 και 36.

Το άρθρο 35 ορίζει τον Εθνικό και Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων.

Το άρθρο 36 (άρθρο 23 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αφορά στην έκδοση αδειών.

Το Μέρος Δ' της Ενότητας Β' έχει τίτλο «Κυρώσεις» και περιλαμβάνει το άρθρο 37 (άρθρο 36 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) που αφορά στην επιβολή της εφαρμογής.

Το Μέρος Ε' της Ενότητας Β' έχει τίτλο «Εξουσιοδοτικές Διατάξεις» και περιλαμβάνει το άρθρο 38.

Το Μέρος ΣΤ' έχει τίτλο «Εθνικές Ρυθμίσεις» και περιέχει τα άρθρα 39-48.

Στο άρθρο 39 για την εφαρμογή του παρόντος σχεδίου νόμου ορίζεται ως αρμόδια αρχή το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Με το άρθρο 40 (άρθρο 7 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) συνιστάται άμισθη Γνωμοδοτική Επιτροπή καταλόγου αποβλήτων.

Το άρθρο 41 (άρθρο 22 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) αφορά στα βιολογικά απόβλητα (βιοαπόβλητα).

Με το άρθρο 42 (άρθρο 26 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ) καθιερώνεται ηλεκτρονικό σύστημα συστηματικής καταχώρισης στοιχείων παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων.

Το άρθρο 43 προσδιορίζει το ειδικό τέλος ταφής.

Το άρθρο 44 ορίζει τις συνέπειες μη συμμόρφωσης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Το άρθρο 45 περιλαμβάνει εξουσιοδοτικές Διατάξεις Εθνικών Ρυθμίσεων.

Το άρθρο 46 ρυθμίζει θέματα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων και Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.

Με το άρθρο 47 τροποποιείται το άρθρο 1 του ν.4014/2011 (Α 209)

Το άρθρο 48 ορίζει τους όρους και τους περιορισμούς δόμησης εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων διαχείρισης αποβλήτων σε εκτός σχεδίου γηπέδων της Αττικής.

Η ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄ ρυθμίζει θέματα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής αλλαγής και περιλαμβάνει τα άρθρα 49-56.

Με το άρθρο 49 τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 4030/2011.

Με το άρθρο 50 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τα αυθαίρετα.

Το άρθρο 51 ρυθμίζει θέματα χωροταξίας, πολεοδομίας και αστικής ανάπλασης.

Το άρθρο 52 ρυθμίζει θέματα ενέργειας.

Το άρθρο 53 ρυθμίζει θέματα σχετικά με δάση και δασικές εκτάσεις.

Το άρθρο 54 αφορά στην Ειδική Γραμματεία Επιθεώρησης Περιβάλλοντος.

Με το άρθρο 55 τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 4014/2011.

Με το άρθρο 56 συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 2742/1999.

Η Ενότητα Δ΄ περιέχει τις τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις και συμπεριλαμβάνει τα άρθρα 57-61.

Με το άρθρο 57 τροποποιείται η υφιστάμενη κανονιστική νομοθεσία.

Το άρθρο 58 περιλαμβάνει τις Μεταβατικές διατάξεις.

Το άρθρο 59 περιλαμβάνει τις Καταργούμενες διατάξεις

Το άρθρο 60 αφορά στα Παραρτήματα του παρόντος σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, ορίζεται ότι τα παραρτήματα Α και Β που αντιστοιχούν στην Ενότητα Α΄ και τα παραρτήματα Ι, ΙΙ, ΙΙΙ και ΙV που αντιστοιχούν στην Ενότητα Β΄ του νόμου αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος σχεδίου νόμου.

Τέλος, στο άρθρο 61 προσδιορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος σχεδίου νόμου από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, υπό την επιφύλαξη των άρθρων 49 παράγραφος 3 και 52 παράγραφος 6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η οδηγία 2008/98/ΕΚ θεσπίζει μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας εμποδίζοντας ή μειώνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις της παραγωγής και της διαχείρισης αποβλήτων, περιορίζοντας τον συνολικό αντίκτυπο της χρήσης των φυσικών πόρων και βελτιώνοντας την αποδοτικότητά της. Η επιλογή από την Ε.Ε. του νομοθετικού μέσου της Οδηγίας καθιερώνει ένα δεσμευτικό ελάχιστο πρότυπο για την προστασία του περιβάλλοντος, μέσω του ποινικού δικαίου, αφήνοντας παράλληλα περιθώρια ευελιξίας στα Κ-Μ όσον αφορά στην εφαρμογή της μέσω της ενσωμάτωσης της στην εθνική νομοθεσία.

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι οι σοβαρές περιπτώσεις περιβαλλοντικών εγκλημάτων θα αντιμετωπίζονται ανάλογα σε όλα τα Κ-Μ. Παράλληλα, διευκολύνεται η συνεργασία τους σε περιπτώσεις διασυνοριακών επιπτώσεων διότι οι κοινοί κανόνες για τα ποινικά αδικήματα καθιστούν δυνατή τη χρήση αποτελεσματικών μεθόδων έρευνας και βοήθειας εντός και μεταξύ των Κ-Μ.

Η μεταφορά της Οδηγίας στην εθνική νομοθεσία αποτελεί¹ υποχρέωση των κρατών μελών τα οποία όφειλαν να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις και να συμμορφωθούν με αυτήν πριν τις 26 Δεκεμβρίου 2010.

Με σημαντική καθυστέρηση επομένως, έρχεται η χώρα μας να ενσωματώσει με το παρόν Σχ/Ν στο εθνικό δίκαιο την προαναφερόμενη Οδηγία-Πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008 «για τα απόβλητα» και να ρυθμίσει συνολικά τη διαχείριση των αποβλήτων για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας και παράλληλα να επιτύχει εξοικονόμηση φυσικών πόρων. Επιπρόσθετα με το παρόν Σχ/Ν τροποποιούνται πληθώρα άλλων διατάξεων σε διάφορα νομοθετήματα αρμοδιότητας του ΥΠΕΚΑ .

Προχωρώντας στη Γενική Αξιολόγηση του Σχ/Ν η ΟΚΕ επισημαίνει τα ακόλουθα:

¹ σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας

Α. Η χώρα μας έχει μακρά «νομοθετική ιστορία» στην ποινική θωράκιση της προστασίας του περιβάλλοντος με το άρθρο 28 του Νόμου 1650/86 για την Προστασία του Περιβάλλοντος (ΦΕΚ τΑ 160) που εκδόθηκε κατ' επιταγή του Άρθρου 24 του Συντάγματος του 1975. Η υφιστάμενη νομοθεσία περιλαμβάνει ήδη στο σύστημα της ποινικής προστασίας **μεγαλύτερο εύρος νομοθετικών πράξεων από αυτό που προβλέπει η Οδηγία** ως υποχρεωτικό για τα Κράτη μέλη. Πρόκειται για πρωτοποριακές ρυθμίσεις σε σχέση με το αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής προστασίας που ίσχυε ή ισχύει σε άλλα Κ-Μ. Χαρακτηριστική ήταν και η καθιέρωση αυτοτελούς ποινικής ευθύνης των νομικών προσώπων στις περιπτώσεις που η υποβάθμιση του περιβάλλοντος προερχόταν από τις δραστηριότητές τους.

Τα αποτελέσματα όμως αυτού του νομικού οπλοστασίου είναι πενιχρά, καθώς τις περισσότερες φορές δεν είναι εφικτή ή δυσχεραίνεται η αποτροπή των περιβαλλοντικών εγκλημάτων. Το αποδεικνύουν περιοχές της χώρας όπου τόσο το περιβάλλον όσο και η δημόσια υγεία έχουν εκτεθεί σε κινδύνους, λόγω της μη εφαρμογής αυτού του τόσο περιεκτικού πλαισίου και της συνεπακόλουθης ατιμωρησίας. Επομένως θέση της ΟΚΕ είναι ότι η περιβαλλοντική υποβάθμιση **δεν μπορεί να ανατραπεί απλά και μόνο με σχετικά νομοθετήματα, αλλά απαιτείται η πολιτική βούληση για την άμεση και πιστή εφαρμογή τους. Η προσαρμογή στην Κοινοτική Οδηγία αποτελεί υποχρέωση της χώρας έναντι της Ε.Ε. και πρέπει να γίνει. Όμως θα έχει πραγματική αξία στο βαθμό που εφαρμοσθεί στην πράξη.**

Β. Στο Σχ/Ν, επιπλέον των προνοιών της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ υπάρχει προσθήκη ρυθμιστικών διατάξεων οι οποίες επιβάλλουν αναίτιους περιορισμούς στη λειτουργία των βιομηχανικών και λοιπών επιχειρήσεων. Επίσης διαπιστώνεται μία πρόχειρη προσέγγιση προσδιορισμού του περιεχομένου των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και της διαδικασίας αδειοδότησης των βιομηχανικών και άλλων δραστηριοτήτων.

Η ΟΚΕ εκτιμά ότι ο προσδιορισμός του περιεχομένου των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και της αδειοδοτικής διαδικασίας των βιομηχανικών δραστηριοτήτων **θα πρέπει να παραληφθεί από το ρυθμιστικό πεδίο του παρόντος Σχ/Ν και θα πρέπει να αντιμετωπιστεί χωριστά, λαμβάνοντας υπόψη συνολικά όλα τα στάδια επιχειρηματικής αδειοδότησης.**

Γ. Το υπό αξιολόγηση Σχ/Ν αποτελεί άθροισμα περιβαλλοντικών διατάξεων, χωρίς ενιαίο υπόβαθρο συνεκτικής περιβαλλοντικής πολιτικής. Το μόνο ζήτημα για το οποίο υπάρχει σαφής άξονας είναι η διαχείριση των αποβλήτων για την εναρμόνιση με τη σχετική Κοινοτική Οδηγία 98/2008/ΕΚ. Η διαχείριση όμως των αποβλήτων διαπιστώνεται ότι προωθείται μόνο μέσω εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι **είναι αναγκαία η ορθή μεταφορά των προβλέψεων της Οδηγίας 98/2008/ΕΚ για υποχρεωτική χωριστή συλλογή των απορριμμάτων στην πηγή**, ώστε να προωθηθεί η οικονομική και οικολογικά ασφαλής διαχείριση των απορριμμάτων.

Δ. Επισημαίνεται ότι το Σχ/ν ακολουθώντας πιστά την Οδηγία 2008/98 δεν κάνει καμία αναφορά στη μεταφόρτωση των αποβλήτων, ούτε καν στους ορισμούς, δημιουργώντας έτσι μια **«γκρίζα περιοχή»** για μια δραστηριότητα που παίζει τεράστιο ρόλο στην ορθολογική, περιβαλλοντικά φιλική, και με χαμηλότερο κόστος διαχείριση των αποβλήτων.

Ε. Επισημαίνεται επίσης για μία ακόμα φορά, ότι έχει καθυστερήσει σημαντικά η νομοθετική ρύθμιση για την χωροθέτηση περιοχών εναπόθεσης στερεών, αδρανών και μη τοξικών βιομηχανικών αποβλήτων.

Στ. Η ΟΚΕ διαφωνεί κάθετα με την αφαίρεση από τη σύνθεση του Δ.Σ. του ΕΟΕΔΣΑΠ, που πλέον ονομάζεται ΕΟΑΝ ενός μέλους από τους κοινωνικούς φορείς το οποίο προέρχεται από την Ένωση Καταναλωτών, ενώ προστίθενται 3 νέα μέλη του ΥΠΕΚΑ, ώστε η κυβέρνηση να έχει πλέον 8 μέλη στα 11.

Ζ Τέλος, η ΟΚΕ **εκφράζει την ανησυχία της για ενδεχόμενη υποβάθμιση κρίσιμων περιβαλλοντικών ζητημάτων**, υπό την παρούσα σοβαρότατη δημοσιονομική κρίση, είτε με την αφαίρεση πόρων (π.χ. Πράσινο Ταμείο), είτε με τη μη αποτελεσματική εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 1659/1986

Άρθρο 9: Ειδικές δικονομικές διατάξεις

Παρ. 4

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να απαληφθεί η ρύθμιση που παρέχει το δικαίωμα «σύλληψης προσώπου που διαπράττει έγκλημα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 28 του ν. 1650/86» και σε ιδιώτες. Οι ιδιώτες θα πρέπει να εμπλέκονται μόνο στην διαδικασία αποκάλυψης. Σημειώνεται δε ότι η διαδικασία σύλληψης θα πρέπει να γίνεται κατόπιν εισαγγελικής εντολής, όπως ορίζεται από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο.

Ενότητα Β. Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων(2008/98/ΕΚ)

ΜΕΡΟΣ Α' / ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 10 : Εξαιρέσεις από το Πεδίο Εφαρμογής

Παρ. 2 εδαφ. α:

Η ΟΚΕ προτείνει την αντικατάσταση του όρου «λύματα αστικού τύπου» με τον όρο «υδατικά απόβλητα» έτσι ώστε η εξαίρεση να αφορά στο σύνολο των υδατικών αποβλήτων όπως στα υπόλοιπα Κ-Μ και όχι μόνο στα αστικά λύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 12. Υποπροϊόντα

Η ΟΚΕ προτείνει τη διόρθωση του τίτλου του άρθρου και όλων των σχετικών αναφορών του όρου σε «παραπροϊόντα» (αντί υποπροϊόντα). Ο όρος υποπροϊόντα υποβαθμίζει τη χρήση των προϊόντων αυτών που διατίθενται στην αγορά.

Παρ. 2:

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι δεν έχει αποδοθεί σωστά το πνεύμα της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπου ο καθορισμός κριτηρίων είναι δυνητικός και μόνο σε μη ουσιώδη στοιχεία και προτείνει την αντικατάσταση της πρώτης πρότασης ως εξής: «Με βάση τους όρους που ορίζονται στην παρ.1....είναι δυνατό να λαμβάνονται μέτρα που να καθορίζουν ...», καθώς και την συμπλήρωση της δεύτερης πρότασης ως εξής: «Τα

μέτρα αυτά, τα οποία αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας δια της συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τίθενται αυτόματα σε ισχύ».

Άρθρο 14: Προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι: θα πρέπει στην παρ. α) να αντικατασταθούν οι λέξεις «...φυτά ή τα ζώα» με τις λέξεις «χλωρίδα ή την πανίδα» και επίσης στην παρ. β) να προστεθεί και η όχληση από τη θερμότητα (θερμική ρύπανση).

Άρθρο 16: Αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι θα πρέπει να επανεξετασθεί η διατύπωση σύμφωνα με την οποία οι εγκαταστάσεις ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων αναφέρονται πρώτες. Η διατύπωση αυτή δεν αφήνει αμφιβολία για την επιδίωξη να δοθεί σε τέτοιες εγκαταστάσεις η προτεραιότητα διαχείρισης. Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι η χώρα υποχρεούται να προωθήσει την διαλογή στην πηγή και στον βαθμό που δεν αποδίδει πλήρως η μέθοδος αυτή να διαθέτει και εγκαταστάσεις ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων.

Άρθρο 19 : Επιθεωρήσεις – έλεγχοι

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι στο τρίτο εδάφιο θα πρέπει να προστεθεί «...οικολογικού ελέγχου (EMAS) ή η ύπαρξη Συστήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος πιστοποιημένου σύμφωνα με το ISO14001 λαμβάνοντας υπόψη...».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Άρθρο 22: Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων

Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι όπως είναι διατυπωμένο το παρόν άρθρο ως μοναδικός τρόπος διαχείρισης αναδεικνύονται οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων.

Παρ. 3

Η Ο.Κ.Ε. παρατηρεί ότι τα Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων θα πρέπει να περιλαμβάνουν κατά προτεραιότητα την διαλογή στην πηγή και στη συνέχεια τα υπόλοιπα που αναφέρονται στο Σχ/Ν.

ΜΕΡΟΣ Β' ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ-ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ-ΣΤΟΧΟΙ

Άρθρο 26: Ανάκτηση

Παρ. 2

Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι η αναφορά ότι «...τα απόβλητα να συλλέγονται χωριστά...» δεν είναι σύμφωνη με το κείμενο της Οδηγίας. Προτείνεται επομένως η εξής διατύπωση: «Σε συμμόρφωση με την Παρ. 1 του παρόντος Άρθρου θα πρέπει για διευκόλυνση ή βελτίωση των εργασιών ανάκτησης, τα απόβλητα να συλλέγονται χωριστά αν είναι εφικτό και πρόσφορο από τεχνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής άποψης και δεν αναμιγνύονται με άλλα απόβλητα ή υλικά με διαφορετικές ιδιότητες».

Άρθρο 27: Επαναχρησιμοποίηση και ανακύλωση

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο για τα απόβλητα 98/2008, είναι υποχρέωση των κρατών μελών για χωριστή συλλογή υλικών στην πηγή, ώστε να επιτευχθεί η ανακύκλωση υλικών (χαρτί, γυαλί, μέταλλα, πλαστικά κατά 50% μέχρι το 2020).

Στο παρόν άρθρο του νομοσχεδίου δεν φαίνεται η υποχρεωτικότητα της χωριστής συλλογής και αφήνεται να εννοηθεί ότι οι στόχοι θα επιτευχθούν με την προσφυγή σε μονάδες σύμμεικτης διαχείρισης.

Το γεγονός αλλάζει τελείως το νόημα και το περιεχόμενο όλης της Οδηγίας και αντί να πάμε σαν χώρα υποχρεωτικά για χωριστή συλλογή στην πηγή, του χαρτιού, μετάλλου, πλαστικού και γυαλιού μέχρι το 2015, απλώς «ενθαρρύνουμε» τη χωριστή συλλογή. Έτσι ουσιαστικά πριμοδοτείται η σύμμεικτη διαχείριση αποβλήτων σε πολύ ακριβότερες μονάδες και εργοστάσια με τις παρεπόμενες κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.

Η ΟΚΕ δεν μπορεί να παραβλέψει τον ρόλο της ανακύκλωσης στην δημιουργία απασχόλησης, καθώς πρόκειται για διαδικασία εντάσεως εργασίας².

². Σύμφωνα με μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ² που δημοσιεύθηκε στις 13/01/2012, η πλήρης εφαρμογή της σχετικής με τα απόβλητα νομοθεσίας της ΕΕ θα είχε ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση 72 δις ευρώ ετησίως, θα προκαλούσε αύξηση του ετήσιου κύκλου εργασιών του ενωσιακού κλάδου διαχείρισης και ανακύκλωσης των αποβλήτων κατά 42 δις ευρώ και θα δημιουργούσε πάνω από 400.000 θέσεις εργασίας μέχρι το 2020. Οι παράνομες δραστηριότητες γύρω από τα απόβλητα στα κράτη μέλη καταλήγουν σε χαμένες ευκαιρίες οικονομικής ανάπτυξης, πλην όμως η ενίσχυση των εθνικών επιθεωρήσεων και η βελτίωση των γνώσεων για τη διαχείριση των αποβλήτων θα απέφερε μείζονες βελτιώσεις.

Επομένως η ΟΚΕ προτείνει να γίνει πραγματική εναρμόνιση με την Οδηγία και να αντικατασταθεί η Παρ. 1 του Σχ/Ν με την Παρ. 1 του αντίστοιχου άρθρου 11 της Οδηγίας.

Άρθρο 31 : Απόβλητα έλαια

Η ΟΚΕ προτείνει το άρθρο αυτό να διαμορφωθεί ως εξής: «Σε ότι αφορά τη διασυνοριακή μεταφορά των αποβλήτων ελαίων κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 ή 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, απαγορεύεται η διασυνοριακή αποστολή αποβλήτων ελαίων από την επικράτεια της χώρας σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης, ή συναποτέφρωσης στο εξωτερικό, εφόσον είναι τεχνικά εφικτή κατά προτεραιότητα η επεξεργασία με αναγέννηση ή η ανάκτηση ενέργειας να πραγματοποιηθεί στη χώρα. Οποιαδήποτε διαδικασία διαχείρισης ΑΛΕ να γίνεται μόνο μέσω των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης.»

ΜΕΡΟΣ Γ' ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/98/ΕΚ

Άρθρο 35: Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων

Η ΟΚΕ διαφωνεί με την κατάργηση της απαίτησης της ΚΥΑ 107017/06 να υπόκεινται σε διαδικασία έγκρισης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) το περιεχόμενο του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και εκείνο των ειδικών ρευμάτων, την στιγμή που αποτελεί θεσμική υποχρέωση της χώρας στο Ευρωπαϊκό και Εθνικό Δίκαιο.

Παρ. 2 (γ)

Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι δεν συμμετέχει το Περιφερειακό Συμβούλιο στη διαδικασία έγκρισης του ΠΕΣΔΑ και επισημαίνει ότι όσο η διαδικασία έγκρισης των ΠΕΣΔΑ απομακρύνεται από τους πολίτες δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί η αναγκαία κοινωνική αποδοχή για το πλαίσιο διαχείρισης των αστικών αποβλήτων. Η μέχρι σήμερα εμπειρία έχει αποδείξει ότι η κοινωνική αντίδραση όταν οι

Ο ενωσιακός κλάδος διαχείρισης και ανακύκλωσης των αποβλήτων είναι ήδη πολύ δυναμικός, αλλά παρέχει περισσότερες οικονομικές δυνατότητες με μεγάλες δυνατότητες επέκτασης. Το 2008, ο ετήσιος κύκλος εργασιών, ύψους 145 δις ευρώ αντιστοιχούσε στο 1% περίπου του ΑΕΠ της ΕΕ και σε 2 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Η συμμόρφωση με την πολιτική της ΕΕ θα συνέβαλλε στη δημιουργία ενός κλάδου με 2,4 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών ύψους 187 δισεκατομμυρίων ευρώ.

αποφάσεις λαμβάνονται ερήμην της μπορεί να οδηγήσει σε ακύρωση της εφαρμογής των ΠΕΣΔΑ (Αττική, Κέρκυρα, κ.ά.).

Άρθρο 36: Έκδοση Αδειών

Παρ. 1

Το προτεινόμενο Σχ/Ν πρέπει να κάνει διαχωρισμό μεταξύ των εγκαταστάσεων που προβαίνουν σε εργασίες επεξεργασίας, με σκοπό τη μείωση του όγκου των αποβλήτων τους ή την αδρανοποίηση τους, από τις εγκαταστάσεις και δραστηριότητες που προβαίνουν σε τέτοιες εργασίες για λογαριασμό άλλων εγκαταστάσεων.

Η ΟΚΕ επομένως προτείνει η πρώτη πρόταση να αντικατασταθεί από: «Κάθε εγκατάσταση ή επιχείρηση που προβαίνει αποκλειστικά σε εκτέλεση εργασιών επεξεργασίας ανάκτησης ή/και διάθεσης αποβλήτων (R ή D) υπόκειται σε ...». Επίσης, προτείνεται να διαγραφεί η αναφορά στην ιχνηλασιμότητα των αποβλήτων μέχρι το τελικό στάδιο διάθεσης στο στάδιο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, δεδομένου ότι δεν είναι εφικτό και σε κάθε περίπτωση δεν οφείλει να γνωρίζει μία επιχείρηση που οδηγούνται τα απόβλητα, πριν ολοκληρώσει μία έρευνα αγοράς για τη βέλτιστη περιβαλλοντικά και οικονομικά μέθοδο τελικής διάθεσης η οποία είναι δυναμική και ενδέχεται να αλλάξει πολλές φορές κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εγκατάστασης.

Παρ. 2

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση άδειας λειτουργίας δεν μπορεί να είναι αρμόδια και για την επιβολή περιβαλλοντικών όρων και δεν χρειάζεται να υπεισέλθει σε ένα αντικείμενο που καλύπτεται πλήρως από την αντίστοιχη αρμόδια Υπηρεσία έκδοσης ΑΕΠΟ (Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων). Η αναφορά περιβαλλοντικών πληροφοριών στην άδεια λειτουργίας είναι απολύτως περιττή και προκαλεί σύγχυση.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 40: Γνωμοδοτική Επιτροπή Καταλόγου Αποβλήτων

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι στην Γνωμοδοτική Επιτροπή θα πρέπει να συμμετέχουν και εκπρόσωποι κλαδικών φορέων, οι οποίοι έχοντας εμπειριστατωμένη γνώση και εμπειρία επί των ειδικών τεχνικών θεμάτων μπορούν να συμβάλλουν στο έργο της Επιτροπής.

Άρθρο 41: Βιολογικά απόβλητα

Η ΟΚΕ κρίνει ότι οι στόχοι για το 2013 και 2020 είναι υπερβολικά συντηρητικοί³. Οι στόχοι αυτοί μπορούν να διπλασιαστούν, αρκεί να καταγραφούν τα δεδομένα που αφορούν στην υφιστάμενη χωριστή συλλογή, που γίνεται από τα νοικοκυριά και δεν έχει καταγραφεί επίσημα, και να υλοποιηθούν κατ' ελάχιστο τα προγραμματισμένα σχετικά έργα.

Άρθρο 43: Ειδικό τέλος ταφής

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το Ειδικό τέλος ταφής πρέπει να εφαρμόζεται και σε οποιονδήποτε άλλο κωδικό του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (εκτός από αυτούς που αναφέρονται), εάν και εφόσον έχουν διαμορφωθεί οι προϋποθέσεις επεξεργασίας. Σε αντίθετη περίπτωση η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει τον κίνδυνο μετακύλισης του κόστους στον πολίτη, χωρίς την αντίστοιχη ανταποδοτικότητα.

-
- ³ Μόνο η οικιακή κομποστοποίηση από ιδιώτες και δήμους το 2011 κάνει χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων μεγαλύτερη από 0,4% με σαφώς αυξητικές τάσεις.
 - Υπάρχει χωριστή συλλογή σε όλους τους περιφερειακούς δήμους, που γίνεται από τα νοικοκυριά που δεν έχει καταγραφεί επίσημα. Η εκτίμηση της Οικολογικής Εταιρείας Ανακύκλωσης είναι ότι αυτή η χωριστή διαλογή μπορεί να ξεπερνά κατά πολύ το 3% σε εθνικό επίπεδο.
 - Πολλές χιλιάδες νοικοκυριά με κήπους σε όλη την Ελλάδα κομποστοποιούν επί τόπου τα πράσινα υλικά τους (κλαδέματα κ.α.).
 - Σε πολλούς δήμους της Ελλάδας μετά την χωριστή συλλογή των πράσινων βιοαποβλήτων τους κάνουν σε δικούς τους χώρους υποτυπώδη κομποστοποίηση.
 - Μόνο οι 3 μονάδες κομποστοποίησης προδιαλεγμένων αστικών οργανικών, που είναι στον ΠΕΣΔΑ Αττικής και ανακοινώθηκε η προκήρυξή τους, θα έχουν δυναμικότητα 160.000 t/y και μπορούν πριν το τέλος του 2013 να λειτουργήσουν. Μόνο αυτή η προγραμματισμένη χωριστή συλλογή αντιστοιχεί στο περίπου 8% του συνόλου των βιοαποβλήτων της Ελλάδας.
 - Προγραμματίζονται πολλές μονάδες κομποστοποίησης προδιαλεγμένων οργανικών από αρκετούς δήμους (π.χ. Ελευσίνα, Αθήνα, πολλούς ΟΤΑ της Πελοποννήσου και της Κρήτης κ.α.).

Παρ. 2

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι τα υπολείμματα των εργασιών επεξεργασίας που διατίθενται σε ΧΥΤΑ πρέπει να επιβαρύνονται με το ίδιο ειδικό τέλος ταφής δεδομένου ότι αποτελούν απόβλητα.

Παρ. 3

Επίσης προτείνεται το Ειδικό Τέλος Ταφής να αξιοποιείται από το Πράσινο Ταμείο για την περιβαλλοντική και κοινωνική αναβάθμιση των περιοχών που βρίσκονται οι ΧΥΤΑ και η διαχείριση του συγκεκριμένου τέλους να γίνεται μέσω ειδικής επιτροπής του Πράσινου Ταμείου, με απόλυτη διαφάνεια. Σημειώνεται βέβαια, ότι υπό τις παρούσες συνθήκες της δημοσιονομικής κρίσης, το Πράσινο Ταμείο δεν εκπληρεί τον ρόλο του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Άρθρο 45: Εξουσιοδοτικές Διατάξεις Εθνικών Ρυθμίσεων

Η ΟΚΕ προτείνει η παρ. 2^α να διατυπωθεί ως εξής: « Η χωριστή συλλογή βιολογικών αποβλήτων (βιοαποβλήτων), με σκοπό την κομποστοποίηση ή και τη χώνευση (digestion) των βιολογικών αποβλήτων».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 46: Θέματα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων και Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.

Παρ. 4

Με της συγκεκριμένη ρύθμιση αφαιρείται από τη σύνθεση του Δ.Σ. του ΕΟΕΔΣΑΠ, που θα ονομάζεται ΕΟΑΝ ένα μέλος από τους κοινωνικούς φορείς (Ένωση Καταναλωτών) και προστίθενται 3 νέα μέλη του ΥΠΕΚΑ, ώστε η κυβέρνηση να έχει 8 μέλη στα 11.

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να μειωθούν σε εννέα τα μέλη του ΔΣ του ΕΟΑΝ και η σύνθεση του να έχει ως εξής: 4 μέλη από το ΥΠΕΚΑ, 1 από το Υπουργείο Εσωτερικών, 1 από την ΚΕΔΕ, 1 από την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων, 1 από τις Ενώσεις Καταναλωτών, και 1 από τις περιβαλλοντικές ΜΚΟ που ασχολούνται με τη διαχείριση των αποβλήτων.

Επίσης κρίνεται σκόπιμο να προστεθεί στο συγκεκριμένο άρθρο μία ακόμη παράγραφος αναφορικά με τις αρμοδιότητες του Δ.Σ. του ΕΟΑΝ η οποία θα έχει ως

εξής: «Το ΔΣ του ΕΟΑΝ να μπορεί να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις στα εγκεκριμένα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ), που αρνούνται να δεχθούν διαχειριστικούς ελέγχους ως οφείλουν. Οι διοικητικές κυρώσεις μπορούν να είναι κλιμακούμενες ανάλογα με την σοβαρότητα και την υποτροπή σε κάποια παράβαση, και να μπορούν να φθάσουν μέχρι και την αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του ΣΕΔ, στην περίπτωση αρνήσεων ελέγχου και έλλειψης συνεργασίας με τον ΕΟΑΝ»

Άρθρο 47: Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 4014/2011

Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι θα πρέπει να επανεξετασθεί η διατύπωση των περιπτώσεων εξαίρεσης από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων «ανάκτησης και διάθεσης αποβλήτων». Η επίκληση της διάταξης της παρ. 3 του άρθ. 1 της κοινοτικής οδηγίας 97/11/ΕΚ δεν προφυλάσσει το σ/ν από σειρά παραβιάσεων του κοινοτικού και διεθνούς δικαίου. Θα πρέπει να αναφέρεται ότι για τις εξαιρέσεις απαιτείται η επιστημονική τεκμηρίωση και όχι η απλή επίκληση λόγων «σοβαρού και προφανούς κινδύνου της δημόσιας υγείας ή ασφάλειας» ή «διακύβευσης του γενικότερου δημόσιου συμφέροντος».

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Άρθρο 53: Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με δάση και δασικές εκτάσεις

Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι σε περιπτώσεις επέκτασης εγκαταστάσεων θα πρέπει να τηρηθεί με αυστηρότητα η κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ ΤΕΛΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 57: Τροποποιήσεις υφιστάμενης κανονιστικής νομοθεσίας

Παρ. 5

Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι η συγκεκριμένη διάταξη επιτρέπει την υλοποίηση έργων ανάκτησης και διαχείρισης αποβλήτων χωρίς περιβαλλοντική αδειοδότηση, αλλά και κατά παρέκκλιση του εγκεκριμένου Περιφερειακού Σχεδιασμού. Οι παρεκκλίσεις αυτές έρχονται σε αντίθεση με την υποχρέωση εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων, που καθορίζουν υφιστάμενες και μελλοντικές

εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων [άρθ.22 παρ.3 Σχ/Ν] με συμμετοχή του κοινού, από την οποία δεν προβλέπονται εξαιρέσεις [άρθ.22 και 32 Σχ/Ν και αντίστοιχα 28 και 31 Οδηγίας 2008/98].

Η Ο.Κ.Ε. προτείνει η ένταξη των νέων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων να γίνεται μέσα από επικαιροποίηση του ΠΕΣΔΑ και όχι κατά παρέκκλιση.